

S U O M A L A I S E N
N A I S L I I T O N
T O I M I N T A K E R T O M U S

10. 4. 1939 — 10. 6. 1940

Helsinki 1940.
Yhteiskirjapaino Osakeyhtiö

A.

Keskusvaltuuskunnan ja Keskushallituksen toimintakertomus.

Suomalaisen Naisliiton toimintakertomus on tällä kertaa annettava maamme historiassa ainutlaatuisesta, rajatonta kärsimyksiä ja kovia koettelemuksia kansallemme antaneesta vuodesta. Maamme on kärsinyt sellaisia menetyksiä sen alueeseen, sen parhaassa kukoistuksessa olevaan työvoimaan, sen taloudelliseen asemaan ja sen kulttuurielämään nähden, että vaaditaan vuosikymmeniä, ennenkuin tappioiden jäljet voidaan edes kutakuinkin peittää.

Vaikka vuosikertomuksemme käsittää myöskin sen rauhallisen ajan, mikä meillä vallitsi ennen suursodan ja meidän oman sotamme puhkeamista, on se silti tällä kertaa tavallista laihempi; siinä määrin ovat poikkeukselliset olot painaneet leimansa meidänkin järjestöme toimintaan. Raskain tappio Liitollemme on neljän elinvoimaisen paikallisosaston menettäminen.

Suomalaiseen Naisliittoon kuului kuluneen toimintavuoden alussa 28 *paikallisosastoa*, joista 20 on lähettänyt vuosikertomuksensa kuluneelta toimiajalta. Kun näistä neljä — Jaakkiman, Sortavalan, Terijoen ja Viipurin — kuuluvat alueeseen, joka tämän vuoden raskaassa rauhanteossa jäi maamme rajan ulkopuolelle, eivät nämä osastot hyvin ymmärrettävistä syistä ole voineet jättää vuosikertomustaan. Mutta raskas talvi ja

sen seuraukset painavat nähtävästi vieläkin eräitä muitakin osastojamme ja niiden toimihenkilöitä, koska niin useat ovat jättäneet vuosikokouksensa pitämättä ja vuosikertomuksensa lähettämättä. Ja nekin osastot, jotka ovat sen tehneet, ovat useat vasta aivan muutamaa päivää ennen vuosikokoustamme lähettäneet vuosikertomuksensa.

Liiton vuosikokous pidettiin huhtikuun 10 p:nä 1939 Säätytalossa Helsingissä ja oli siinä edustettuna 16 osastoa sekä edustajien lisäksi joukko maaseudun ja pääkaupungin naisliittolaisia. Vuosikokouksen puheenjohtajana toimi rouva Aili Kallio Tampereelta. Liiton Keskushallitus oli nyt ensi kerran uskaltanut painattaa Liiton toimintakertomuksen. Tämä, joka käsittää ajan 12. 3. 1938 — 10. 4. 1939 ja myöskin sisältää yhteenvedon 23 osaston vuosikertomuksesta, jaettiin vuosikokouksen osanottajille, mikä suuresti helpotti kokouksen menoa.

Liiton keskusvaltuuskuntaan tulivat vuosikokouksessa valituiksi: talousneuvos Hedvig Gebhard, maisteri Helle Kannila, opettaja Sanni Karppila, kanslisti Dagmar Karpio, maisteri Maili Laitinen, hallitussihteeri Aune Mäkinen—Ollinen, lääninkirjaaja Hymmi Nyysönen, opettaja Olga Oinola, rouva Amanda Varmaala, lehtori Hilja Vilkemaa ja rouva Maiju Vuorisalo, kaikki Helsingistä, sekä rouva Katri Heikkilä Oulusta, lehtori Gunhild Jalo Sortavalasta, rouvat Aili Kallio Tampereelta ja Tyyne Karpio Jyväskylästä, opettajat Helmi Karjalainen Kuopioista ja Elise Keisaari Alatorniosta, talousneuvos Augusta Laine Joensuusta, opettaja Sirkka Liljefors Turusta, rouvat Aino Pehrmand Suonejoelta ja Veera Rautoja Porista, maisteri Ida Sarkanen Viipurista, opettaja Hilja Vestberg Vaasasta, lehtori Alma Vilpo Salosta ja opettaja Maiju Virtamo Lahdesta.

Liiton *tilientarkastajiksi* vuosikokous valitsi pankki-

virkillijä Siiri Antilan ja kirjanpitäjä Ida Väänänen sekä varalle rouvat Helena Branderin ja Hilja Lalinin.

Keskusvaltuuskunta on toimintavuoden kuluessa koontunut kerran vuosikokouksen yhteydessä 10 p:nä huhtikuuta 1939, jolloin se valitsi yksimielisesti uudeleen puheenjohtajakseen talousneuvos Hedvig Gebhardin ja varapuheenjohtajikseen maisteri Helle Kannilan ja lehtori Hilja Vilkemaan.

Keskusvaltuuskunta päätti seuraavana työ kautena ottaa ohjelmaansa liikeapulaiskysymyksen sekä tässä yhteydessä ammattineuvonnan. Toimintavuosi muodostui kuitenkin sellaiseksi, että tämä suunnitelma jäi toteuttamatta. — Kun Keskusvaltuuskunnalle oli saapunut ilmoitus Kansainvälisen Äänioikeusliiton kongressin järjestämisestä Köpenhaminaan ja Liitto on tämän kansainvälisen järjestön Suomen osaston jäsen, valitsi Keskusvaltuuskunta puheenjohtajansa Gebhardin Naisliiton edustajaksi sanottuun kongressiin.

Valittaen on mainittava, että Keskusvaltuuskunta on kuluneena toimintakautena menettänyt innokkaan ja yhden sen kaikkein rohkeimmista jäsenistään, opettaja Anni Rautiaisen. Jo vuosikokous vapautti hänet pitkällisen ja raskaan sairautensa vuoksi, hänen omasta pyynnöstään, Keskusvaltuuskunnan ja Keskushallituksen jäsenyydestä, kunnes kesän alussa hän pääsi lepoon. Suomalaisen Naisliiton piirissä säilyy opettaja Rautiaisen pitkäaikainen, uskollinen työ kiitollisessa muistossa, ja monet osastot kaipaavat hänen rohkaisevia ja paljon antaneita vierailujaan esitelmineen ja puheineen, jotka aina sisälsivät paljon varteenotettavaa ja eteenpäinkannustavaa.

Keskushallituksen muodostavat Liiton sääntöjen mukaan ne kymmenen Keskusvaltuuskunnan jäsentä, jotka asuvat Helsingissä ja ovat vuosikokouksessa saaneet

suurimman äänimäärän. Kuluneena vuotena ovat näin ollen olleet Keskushallituksen jäseninä: Gebhard, Kanila, Karppila, Karpio, Laitinen, Mäkinen—Ollinen, Nyssönen, Oinola, Varmaala ja Vilkema. Puheenjohtajina ja muina toimihenkilöinä ovat toimineet samat kuin Keskusvaltuuskunnassa. Rahastonhoitajaksi valitsi Keskushallitus uudelleen opettaja Sanni Karppilan ja sihteeriksi, niinkään uudelleen, rouva Maija Suosalmen.

Keskushallitus on toimivuonna kokoontunut 4 kertaa. Sen pöytäkirjat käsittävät 33 pykälää.

Vuosikokouksen jälkeen on Keskushallitus lähettänyt osastoille neljä kiertokirjettä: ensimmäisessä, toukokuun 15 p:ltä, ilmoitettiin painetusta toimintakertomuksesta sekä kehoitettiin sitä tilaamaan, kysyttiin osastoilta, halusiko joku järjestää kesäkokouksen, tiedoitettiin syksyksi aiotusta yhtyneitten naisjärjestöjen suurenkokouksesta, kehoitettiin osastoja perehtymään tulevien vaalien johdosta 23 eri naisjärjestön toimesta perustetun Naisedustuskomitean julkaisemaan esitelämään »Miten lisätäisiin naisten harrastusta vaaleihin?» ja levittämään sen julkaisemaa lentolehtistä »Naisia eduskuntaan» ja lopuksi tiedoitettiin Köpenhaminassa heinäkuussa pidettävästä kansainvälisestä kongressista, johon kehoitettiin osallistumaan. Kiertokirjettä seurasivat liitteinä Liiton painettu vuosikertomus, Naisedustuskomitean julkaisema kiertokirje, esitelmä sekä lentolehtinen. — Toisessa kiertokirjeessä — lokakuun 1 p:ltä — kehoitettiin toimintaan kunnallisvaalivalmistelujen aikana siten, että naisedustus valtuustoissa kasvaisi. Oppaaksi suositeltiin maisteri Kannilan kirjasta »Naiset ja kunnallisvaalit», jota lähetettiin näytteeksi 1 kpl. kullekin osastolle kiertokirjeen liitteenä. Ilmoitettiin, että Naisedustuskomitea aikoo painattaa kunnallisvaaleja varten propagandalehtisiä, joita kehoitettiin tilaamaan (lehtinen jäi painattamatta, kun myöhemmin syksyllä kunnallisvaalit

peruutuivat); myöskin annettiin lähempiä tietoja edellämainitusta Naisjärjestöjen suurkokouksesta, joka jäi pitämättä. — Kolmas kiertokirje — kuluvan vuoden 22 p:ltä huhtikuuta — sisälsi Keskushallituksen loppuneen sodan johdosta kirjoittaman tervehdyksen lisäksi kehoituksen osastoille vuosikokousten pitämiseen, vaikkakin, tunnetuista syistä, nyt myöhästyneinä, sekä kyselyn, olisiko osastojen mielestä Liiton vuosikokouksen yhteydessä pidettävä myös kesäkokous esitelmiseen, vaiko mahdollisimman ensi tilassa yksinomaan Liiton vuosikokous. — Neljännessä kiertokirjeessä ilmoitettiin vuosikokouksen aika ja paikka ja lehtori Vilkemaan lahjoituksesta. Kun Keskushallitus ei vuoden alussa voinut kokoontua, julkaisi Liiton puheenjohtaja »Naisten Äänen» v:n 1940 ensimmäisessä numerossa tervehdyksen ja kehoituksen osastoille.

Luentopäivät. Välittömästi vuosikokouksen jälkeen oli järjestetty tavanmukaiset luentopäivät 10—11 p:nä huhtikuuta Säätytalossa, jolloin pidettiin seuraavat esitelmät: kansanedustaja Kyllikki Pohjala »Maamme terveydellinen huolto», kansanedustaja, lehtori Helena Syrjäjä »Opetustoimen uudistamisesta», kanslisti Dagmar Karpio »Millä tavalla voitaisiin herättää naisissa suurempaa harrastusta vaaleihin», rouva Aino Lyytinen, samasta aiheesta erikoisesti syksyn kunnallisvaaleja ja maaseudun oloja silmällä pitäen, talousneuvos Hedvig Gebhard »Mitä voisivat miehet tehdä maaltapaon estämiseksi» sekä lääninkirjaaja Hymmi Nyysönen »Naisten työoikeus». Kaikkien esitelmien jälkeen oli varattu tilaisuus keskusteluun, johon myös sängen runsaasti osallistuttiin.

Vuosikokouksen ja luentopäivien osanottajat kokoonoutuivat vuosikokouspäivän iltana Helsingin N. N. K. Y:n huoneustoon toverilliselle yhteisaterialle, jonka kuluessa pidettiin useita puheita. Koska elettiin valtiollisten vaa-

lien aattoaikoja, herättivät erikoista mielenkiintoa nykyisten ja entisten naisedustajien muistelmaluontoiset puheet, joita pitivät kunnallisneuvos Mandi Hannula, johtaja Tilda Löthman—Koponen ja talousneuvos Gebhard.

Kesäkokous. Kun ei mikään osasto tarjoutunut kesäkokouksen järjestäjäksi ja kun oli odotettavissa syksyllä työtä kysyvä Naisten suurkokous, jonka valmistamiseen Liiton johtavat työvoimat runsain mitoin osallistuivat, ei tavanmukaista kesäkokousta kuluneena toimintakautena pidetty.

Lehtori Vilkemaan lahjoitus. Keskushallituksen kokouksessa toukok. 16 p:nä 1940 ilmoitti Liittomme varapuheenjohtaja lehtori Hilja Vilkema tahtovansa liittää 50-vuotispäivänään joulukuun 24 p:nä 1937 Suomalaisen Naisliiton osastoilta saamansa viisituhatta (5000) markkaa korkoineen siihen Sisarahastoon, joka hänen aloitteestaan vuonna 1931 Terijoella pidetyssä kesäkokouksessa perustettiin, mutta jota ei sitten muiden keräysten takia ruvettu suurentamaan. Sisarahaston suuruus on tämän lisäyksen jälkeen 6.330:30 ja jaetaan siitä avustuksia lahjoittajan ehdotuksen mukaan seuraavasti:

1) Jos entisen Viipurin läänin alueella toimineen jonkin Suomalaisen Naisliiton osaston jäsenet haluavat jollakin paikkakunnalla, missä ennestään ei ole Liiton osastoa, perustaa uuden tai jatkaa entisen osaston toimintaa, voidaan osastolle tästä rahastosta myöntää kansliatarpeita, kokoushuoneen vuokraa tai muita työn alkuunpääsemiselle tärkeitä tarkoituksia varten tilapäinen, kertakaikkinen avustus, ei kuitenkaan 500 markkaa suurempi.

2) Entisen Viipurin läänin alueen Suomalaisen Naisliiton osastojen jäsenille annetaan tästä rahastosta pieni tilapäinen, kertakaikkinen avustus uuden kodin sisusta-

niiseen tai muuhun välttämättömään tarpeeseen, ei kuitenkaan 500 markkaa suurempi. Anomus lähetettäköön Liiton Keskushallituksen rahastonhoitajalle ja siihen liitettäköön osaston puheenjohtajan tai sihteerin tai kahden jäsenen todistus siitä, että anoja on ollut v. 1939 osaston jäsen. Etusija on niillä Liiton jäsenillä, jotka aikaisemmin tai viime vuosina aktiivisesti ovat ottaneet osaa Liiton toimintaan.

Keskushallitus, joka suurella kiitollisuudella vastaanotti tämän lahjoituksen, valitsi lahjoittajan toivomuksen mukaisesti toimikunnan, johon tulivat lahjoittaja, Liiton rahastonhoitaja ja sihteeri ratkaisemaan avustusanomukset. Kiertokirjeellä ilmoitettiin osastoille sekä »Naisen Äänessä» tästä lahjoituksesta.

Uudet aloitteet. Viime talven poikkeukselliset olot tekivät, että moni alote, joka varmaan muuten olisi Suomalaisen Naisliiton piirissä herätetty, jäi tekemättä. Mutta myös moni jo tehty alote, johon oli uhrattu runsaasti työtä, jäi toteuttamatta, kuten esim. Naisten suurenkokous. Ja monen hyvän aloitteen toteuttaminen on samasta syystä täytynyt siirtää tulevaisuuteen. Niinpä esim. Vaasan Suomalainen Naisklubi oli ehdottanut Naisliiton arpajaisten toimeenpanemista, Alatornion osaston puheenjohtajan herättämän ajatuksen johdosta oli Keskushallitus harkinnut toimenpiteitä naisten omassa piirissä vallitsevan naisasiatyön puutteellisen tuntemuksen kohottamiseksi, Tampereen osaston puheenjohtajan aloitteen johdosta oli Keskushallitus niinkään pohtinut toimenpiteitä naisten ammattiopetuksen ja neuvonnan tehostamiseksi j. n. e. Kaikki nämä asiat on menneen talven poikkeuksellisten olojen vuoksi täytynyt siirtää tulevaisuuteen.

Edustus muissa järjestöissä. Suomalainen Naisliitto kuuluu edelleen jäsenenä S. N. K. L:oon. Sen keskus-toimikunnassa Liiton puheenjohtaja on ollut itseoikeu-

tettuna jäsenenä sekä joku hänen valtuuttamansa Keskushallituksen jäsen toisena. S. N. K. L:n komiteoissa ovat Keskushallitusta edustaneet seuraavat jäsenet: Ammatti- ja työkomiteassa tarkastaja Hellin Hendolin, varalle Karpio, Siveellisyyskomiteassa Oinola, varalla Varmaala, Lakikomiteassa Nyysösen, varalla Rautiainen, Filmikomiteassa Karpio, varalla rouva Emmi Vehas. S. N. K. L:n toimivuoden kuluessa perustetussa Naisedustuskomiteassa on Liittoa edustanut Gebhard, varalla Varmaala.

Liittoa edustamaan muissa naisjärjestöissä Keskushallitus valitsi Kansainvälisen Äänioikeusliiton Suomen osastoon Oinolan ja Nyysösen sekä varalle Karpion, Pohjoismaiseen Naisasiakomiteaan Gebhardin, Oinolan ja Vilkemaan sekä poikkeuksellisten olojen johdosta vuoden lopussa perustettuun Naisten vapaaehtoiseen työvalmiuskeskukseen Gebhardin ja Kannilan. Vielä on Naisliitto ollut edustettuna Suomen Kukkarahaston johtokunnassa Hendolinin kautta; hänen varamiehenään on ollut Nyysösen.

Ulkomailla kuluneena vuotena pidettyihin suuriin naisten kokouksiin on Liiton taholta myös osallistuttu: puheenjohtaja Gebhard Köpenhaminassa heinäkuussa pidettyyn Kansainvälisen Äänioikeusliiton kongressiin, pitäen siellä esitelmän, sekä Gebhard ja varapuheenjohtaja Kannila helmikuussa 1940 Tukholmassa järjestettyyn n. k. Pohjoismaisten naisten konferenssiin, jolloin edellinen toimi konferenssin suomalaisena puheenjohtajana ja alusti erään kysymyksen ja jälkimmäinen esiintyi puhujana julkisessa kansalaiskokouksessa.

Myönnetyt kultamerkit. Toimintavuotena on Naisliiton kultamerkki annettu Pudasjärven osaston monivuotiselle, taitavalle puheenjohtajalle Anna Aromalle, Oulun osaston kahdelle innokkaalle ja uutteralle jäsennelle, nimittäin Vilhelmiina Vuorivirrälle ja Asta Lin-

dellille, Alatornion osaston monivuotiselle, taitavalle ja tarmokkaalle rahastonhoitajalle rouva Selma Korhoselle sekä Suonejoen toimeliaalle, kunnioitetulle jäsenelle, kansanedustaja Tilda Löthman—Koposelle.

Liiton puolesta laskettiin seppäle opettaja Anni Rautaisen haudalle, jolloin lääninkirjaaja Hymmi Nyysönen puhui vainajan muistolle.

Kuvaavana piirteenä toimintavuoden ainutlaatuisuudelle ansaitsee tässä toimintakertomuksessa sen seikan mainitseminen, että Liitto ja useat sen paikallisosastot kykynsä mukaan osallistuivat valtion syksyllä 1939 tarjoomien puolustuslainaobligatioiden merkitsemiseen. Yhteensä merkittiin Liiton taholta näitä obligatioita 357.000 mk:n arvosta. Suurin obligatioiden ostaja oli Vaasan Suomalainen Naisklubi 125.000 mk, Jaakkiman osasto käytti tarkoitukseen 100.000 mk, Porin osasto 50.000 mk, Kuopion 23.000 mk, Jyväskylän 20.000 mk, Salon 10.000 mk ja Raahen 4.000 mk. Mahdollista on, että mainittujen osastojen lisäksi vielä on muitakin, jotka ovat osallistuneet lainan merkitsemiseen, vaikka Keskushallitukselta puuttuu tietoja niistä.

Kun ainoa maassamme ilmestyvä puolueeton naisasialehti »Naisten Ääni» tänä talvena on taistellut suuria taloudellisia vaikeuksia vastaan, päätti Keskushallitus sen tukemiseksi antaa Liiton varoista 5.000 mk. Keskushallitus on sitä mieltä, että se tällä tavalla tehokkaasti tuki naisasialiikettä, joka välttämättä nykyoloissakin on oman, itsenäisen, puolueista riippumattoman äänenkannattajan tarpeessa.

Tulot ja menot. Suomalaisen Naisliiton taloudellinen asema samoin kuin sen tulot ja menot selviävät sen ra-

hastonhoitajan tekemästä, tähän toimintakertomukseen liitetystä tilikertomuksesta ynnä tilintarkastajain lausunnosta.

Vaikka toimintakertomuksemme tänä kertana ei voi kertoa vilkkaasta ja menestyksellisestä toiminnasta, vaan sen sijaan on todettava, että monet alotteet ja toimenpiteet ovat hukkuneet sodan aiheuttamaan hävitykseen, ei tämä merkitse sitä, että nyt saisimme heittäytyä toivottomuuteen ja vielä vähemmän toimeettomuuteen. Meidän Liittomme tehtävä on yhä hoitaa ja vaalia niitä kalliita ihanteita ja pyrkimyksiä, jotka jo sadan vuoden ajan ovat elähyttäneet maamme valveutuneita naisia ja johtaneet heitä yhteisiin järjestöihin, yhteisten päämäärien ympärille, meidätkin Suomalaiseen Naisliittoon.

Samaten kuin tämän maan kaikkien kansalaisten on omistettava voimansa jälleenrakentamistyöhön, on meidänkin uudelleen omistettava toimintamme naisten voimien kokoamiseen ja kohottamiseen.

Helsingissä kesäkuun 10 p:nä 1940.

*Keskusvaltuuskunnan ja Keskushallituksen
puolesta:*

Hedvig Gebhard.

Maija Suosalmi.

Suomalaisen Naisliiton taloudellinen asema.

*Ote Suomalaisen Naisliiton Keskushallituksen tileistä
31. 12. 1939.*

Vuoden kulussa tuloja:

Omaisuus 1. 1. 1939	18,492: 53	
Vuosimaksuja	3,798:—	
Ylimääräisiä avustuksia	600:—	
Toimintakertomuksesta	237: 50	
Vuosikokous	1,750:—	
Ilmoituksista toimintakertomuk- sessa	450:—	
Korkotuloja	797: 84	
Myöhästyneen laskun kate	91: 40	7,724: 74
	mk 26,217: 27	

Vuoden kulussa menoja:

Jäsenmaksut	900:—	
Vuosikokous	2,212:—	
Toimintakertomus	1,480:—	
Edustuksia	251: 40	
Sihteerin palkka	1,125:—	
Toimisto- ja postikuluja	538: 25	6,506: 65
Säästö v:lle 1940		19,710: 62
		mk 26,217: 27

Suomalaisen Naisliiton Keskushallituksen varat.

Varat 31. 12. 1939.

Talletuksia	19,710: 62
Arvopapereita K. O. P.	620:—
	mk 20,330: 62

Minna Canthin muistomerkkirahasto.

An Säästö v:lta 1938	87,413:85
» K. O. P:n osinko	756:—
» Korkoja	3,503:90
	<u>mk 91,673:75</u>
Per Valtion 5 % puolustuslainaa 1 obl. ...	10,000:—
» Säästö v:lle 1940	81,673:75
	<u>mk 91,673:75</u>

Varat 31.12. 1939.

Talletuksia	81,673:75
K. O. P:n osakkeita	9,140:—
Valtion 5 % puolustuslainaa	
1 oblig.	10,000:—
	<u>100,813:75</u>
	mk 100,813:75

Naima Kurvisen rahasto Minna Canth-opistoa varten.

An Säästö v:lta 1938	94,097:25
» K. O. P:n osinko	335:40
» Korkoja	4,046:45
	<u>mk 98,479:10</u>
Per Valtion 5 % puolustuslainaa 1 oblig. ...	10,000:—
» Säästö v:lle 1940	88,479:10
	<u>mk 98,479:10</u>

Varat 31.12. 1939.

Talletuksia	88,479:10
K. O. P:n osakkeita	5,460:—
Valtion 5 1/2 % obligatiolainaa..	5,000:—
» 5 % puolustuslainaa ..	10,000:—
Vilho Heliön velka	1,000:—
	<u>109,939:10</u>
	mk 109,939:10

Tohtori Maikki Fribergin muistorahasto.

An Säästö v:lta 1938	17,835: 05
» K. O. P:n osinko	129: —
Korkoja	610: 50
	<hr/>
	mk 18,574: 55
Per Valtion 5 % puolustuslainaa 5 kpl. à 1,000:—	5,000:—
Säästö v:ille 1940	13,574: 55
	<hr/>
	mk 18,574: 55

Varat 31. 12. 1939.

Talletuksia	13,574: 55
K. O. P:n osakkeita	2,100:—
Valtion 5 % puolustuslainaa 5 kpl. à 1,000:—	5,000:—
	<hr/>
	mk 20,674: 55
	<hr/>
	mk 20,674: 55

Naisten suurkokousrahasto.

(Naisliiton hoidettavaksi jätetty.)

An Säästö v:lta 1938	3,473: 51
» Korko	131: 46
	<hr/>
	mk 3,604: 97

Sisarrahasto.

An Säästö v:lta 1938	801: 45
» Korko	28: 85
	<hr/>
	mk 830: 30

Sanni Karppila,
rahastonhoitaja.

Tilintarkastajain kertomus.

Valittuina tarkastamaan Suomalaisen Naisliiton Keskushallituksen ja sen hoidossa olevien

Minna Canthin muistomerkkiraston,
Tohtori Maikki Fribergin muistorahaston,
Sisarahaston,

Naima Kurvisen rahaston Minna Canth-opistoa varten ja

Naisten suurkokousrahaston

tilejä vuodelta 1939 olemme tänään suorittaneet tarkastuksen. Tilit ovat selvästi ja hyvin pidetyt, meno- ja tulotodistukset kirjojen kanssa yhtäpitävät. Tilien säästöt olemme todenneet vastaavien pankkikirjojen kanssa yhtäpitäviksi. Kunkin rahaston omistamat arvopaperit on tarkastuksessa esitetty nähtäviksemme.

Edelläsananotun perusteella ehdotamme Keskushallitukselle ja rahastonhoitajalle tili- ja vastuuvapauden myönnettäväksi vuodelta 1939.

Helsingissä toukokuun 2 päivänä 1940.

Ida Väänänen.

Sivi Antila.

B.

Osastojen toimintakertomuksia.

1. Alatornion osasto.

Osastolla on kuluneena toimintavuotena ollut 4 jäsenkokousta ja 7 johtokunnankokousta. Tämän lisäksi ovat toimineet sen kolme ompeluseuraa Vojakkalassa, yhdistyksen omassa talossa ja Piikkiössä. Sen tyttökerho on jatkanut toimintaansa, kokoontuen joka toinen viikko ja lukukerho on kokoontunut 12 kertaa. Näissä on pidetty yhteensä 21 puhetta ja esitelmää. Vielä on järjestetty runsasohjelmaisia kodin valistuspäiviä kolmet. Osaston monivuotisen rahastonhoitajan muuttaessa paikkakunnalta on hänelle järjestetty ohjelmallinen jäähyväishetki. Osasto on tehnyt onnistuneen retken Pallas-tunturille ja matkan varrella tutustunut Pohjois-Suomen nähtävyyksiin. Oulunjoen Naisyhdistys on vierailut osastossa. Osaston omistama Tornion Naisteollisuus-koulu on toiminut entiseen tapaan, tosin tunnetuista syistä vain ajan 1. 9. 1939—15. 11. 1939. Varojen kartuttamiseksi on edellisvuoden Hopea-arpajaiset saatettu loppuun. Puhdas tulo niistä oli 4.000 mk. Osaston »Vähävaraisten keuhkotautisten avustamisrahaston» koroista on jaettu vähävaraisille keuhkotautia sairastaville avustusta yhteensä 1.820 mk.

»Kiitollisuudella ja ilolla on mainittava», sanotaan vuosikertomuksen loppupuolella, »että osastomme jäsenen valveutuneisuus on sodan aikana ilmennyt ahkerana ja monessa kylässä johtavana työnä kotirintamana lujittamisessa.»

Jäseniä 103. Puheenjohtaja opettaja Elise Keisaari, sihteeri emäntä Lilli Holma.

2. *Enonkosken osasto.*

Tiedot puuttuvat.

3. *Helsingin osasto.*

Poikkeuksellisten olojen ja sittemmin sodan vuoksi osaston toiminta supistui vähäiseksi aikaisempiin vuosiin verrattuna. On kuitenkin pidetty neljä kokousta, joissa osanottajia on ollut keskimäärin 15. Niissä on pidetty 4 esitelmää, yksi selostus sekä useita puheita. Esitelmien johdosta on keskusteltu ja kahden eri esityksen johdosta on käännytty keskushallituksen puoleen ja jätetty asia sen eteenpäin ajettavaksi. Minna Canth-kerho on lopettanut toimintansa ja yhteiskunnallisen kerhon toiminta on ollut hiljaista. »Naisten Ääntä» on avustettu tilaamalla 1.000 mk:lla lehteä jaettavaksi ja Naisten raittiuskongressin menoihin on osallistuttu 200 mk:lla. Helsingin ja Uudenmaan naisten vapaaehtoisen työvalmiuskeskuksen työhön on osallistuttu, samoin Helsingin naisjärjestöjen järjestämien reserviläisperheiden juhlien järjestämiseen.

Jäseniä —. Puheenjohtaja lääninkirjaaja Hymmi Nyysönen, sihteeri maisteri Vuokko Raekallio-Teppo.

4. *Jaakkiman osasto.*

Osaston toiminta käy selville pääpiirteissään sen vuosikokouksen pöytäkirjasta. Vuosikokous pidettiin 25. 2. 1940 Jaakkiman Parkonmäellä Paavo Kilpiöllä, ja jätti sen osaston puheenjohtaja Suomalaisen Naisliiton sihteerille muutamia päiviä ennen Liiton vuosikokousta.

Osastolla on toimikautena ollut 1 kokous, 6 johtokunnankokousta ja 15 ohjelmallista ompeluiltaa. Sen toimesta ja kustannuksella on lähetetty 4 uupunutta per-

heenäitiä, kukin viikoksi, Sortavalan Diakonissalaitoksen lepokotiin virkistystä saamaan ja puutteessa oleville on toimitettu vaatetusapua. Reserviläisille ja armeijalle on valmistettu päähineitä, käsineitä, sukkia, suojuksia, telttalakanoina ja lumipukuja osaksi osaston ja osaksi sen jäsenten omista tarpeista. Lotta Svärd-yhdistykselle on lahjoitettu 1.000 mk ja Valtion puolustuslainaan siirretty 100.000 mk. Paikkakunnan museohanketta on kehitetty edelleen jo niin pitkälle, että sille on jo kuulusteltu sopivaa huoneustoa. On myös keskusteltu työnvälitystojen tarpeellisuudesta sekä työnhankkimistavoista paikkakunnan työttömille, väestösuojien rakentamisesta, ennenkuin kunta ryhtyi niitä rakentamaan j. n. e. Nämä ja monet muut puhat jäivät ja raukesivat ja rauhanteon jälkeen ovat osaston jäsenet hajallaan, pääasiassa ympäri Pohjois-Suomea.

Puheenjohtaja maisteri Airi Salminen, sihteeri Helena Ollikainen.

5. Joensuun osasto.

Toimintavuoden alku kului osastolta »rauhan ja rakkauden merkeissä», toteaa osaston toimintakertomus. On kokoonnuttu ohjelmallisiin työiltoihin, jolloin on luettu, keskusteltu sekä kuunneltu laulu- ja soittoesityksiä. Käsi-työt on myyty myyjäisissä, ja on niistä ollut tuloa 1.024:15 mk.

Kansanlastentarha ja -seimi on jatkuvasti osaston huollossa kaupungin sitä avustaessa. Osasto on työkennellyt valtiollisten vaalien aikana naisedustuksen lisäämisen hyväksi. Asiasta on keskusteltu, ympäristöön on jaettu S. N. K. L.:n Naisedustuskomitean esitelmää ja propagandalehtistä sekä »Naisten Äänen» vaalilumeroa 100 kpl. Tätä lehteä avusti osasto 300 mk lahjalla. — Vaalivalmistelut kunnallisvaalejakin varten ennätettiin aloittaa; oli jo kutsuttu paikkakunnan eri naisjärjestöt

yhteiseen kokoukseen. Tämä kokous jäi kuitenkin pitämättä, kun kokouspaikka olikin »jonnekkin»-menijöitä täynnä. Senjälkeen suuntasivat naisliittolaisetkin työnsä ajan vaatimiin tehtäviin. — Kokouksia on ollut 3.

Jäseniä 58, joista kaksi kunniajäsentä. Puheenjohtaja: rva Agnes Partanen, sihteeri rva Aino Pakarinen.

6. Jyväskylän osasto.

Osaston 32:een toimintavuoteen on raskas talvi painanut leimansa. »Vaikka tuntuukin, niinkuin oikeus olisi maailmasta häviämässä ja kaikki hyvä ja kaunis olisi verhoutunut sumuun, niin on kuitenkin koetettu uskoa totuuden ja oikeuden lopulliseen voittoon», sanotaan osaston vuosikertomuksessa. — Toimintavuotena on kokoonnuttu 14 kertaa, johtokunta 4 kertaa. Sitäpaitsi on tehty retki K.-S. Emäntäkoululle. Oma lehti »Pilkahdus» on ilmestynyt kerran. Osasto on osallistunut Vapaan Huollon perustamiseen ja toimintaan paikkakunalla sekä yhdessä Lotta Svärd-yhdistyksen kanssa keräykseen »Hävittäjälentokone kotiemme suojaksi». »Naisten Ääntä» avustettiin 500 mk:lla ja valtion puolustuslaina-obligatioita merkittiin 20.000 mk.

Jäseniä —. Puheenjohtaja rva Hilja Helkiö, sihteeri opettaja Aino Heino.

7. Kajaanin osasto

on kokoontunut toimintavuotensa alkupuoliskolla säännöllisesti kuukauden ensimmäisenä maanantaina ja ennätti näitä kokouksia olla 6. Myöhemmin syksyllä toiminta tunnetuista syistä lakkasi ja jäsenet siirtyivät ajan vaatimiin tehtäviin. Kummikerhotoiminta jatkui kuitenkin jossain mitassa; niinpä voitiin jouluksi toimittaa apua tarvitseville entiseen tapaan.

Jäseniä 17. Puheenjohtaja opettaja Maissi Paakkari, sihteeri pääkirjanpitäjä Hilja Tolonen.

8. *Kemin osasto.*

Tiedot puuttuvat.

9. *Kotkan osasto.*

Tämänkin osaston toiminta on ollut poikkeuksellista: kevätkaudella osasto piti kolme kokousta, mutta syyskaudella ja tänä keväänä ovat kokoukset jääneet pitämättä jäsenten ollessa muissa ajan vaatimissa tehtävissä. Osasto on kartuttanut vanhojenkotirahastoaan pitämällä juhlan sekä tehokkaasti ottanut osaa Kotkan naistenpäivän järjestämiseen ja Kotkan talouskoulun perustamiseen.

Puheenjohtaja opettaja Aino Valvanne, sihteeri rva Anni Vitikainen.

10. *Kuopion osasto.*

Kulunut toimintavuosi alkoi osastossa entiseen tapaan. Se lähetti 78 äitiä ja 13 lasta saamaan kesävirkestystä, jatkoi puuhiaan toisten naisjärjestöjen kanssa Naisten yömajan pystyttämiseksi ja kotiapulaiskoulutuksen järjestämiseksi, jolloin ensiksi mainittu hanke pääsi niin pitkälle, että Naisten yömaja perustettiin ja jätettiin se Valkonauhan hoitoon. »Naisten Ääntä» tilattiin 10 vuosikertaa jaettavaksi. — Myöhemmin tämäntapainen toiminta keskeytyi ja naisliittolaiset siirtyivät muihin ajan vaatimiin tehtäviin. — Kokouksia on pidetty 8, läsnä 3—12 jäsentä. Osaston rahavaroista siirrettiin 23.000 mk valtion puolustuslainaobligatioihin.

Jäseniä 64 ja 1 kunniajäsen. Puheenjohtaja opettaja Helmi Karjalainen, sihteeri opettaja Enne Kolehmainen.

11. *Lahden osasto.*

Kuluneen toimintavuoden alkutaival oli tälle osastolle innostuneen ja yhteisymmärryksessä suoritettun työn aikaa. Niinpä saatiin osaston alotteesta, yhteistoimin

muitten paikkakunnan naisjärjestöjen kanssa, järjestyksi ensimmäinen Lahden naistenpäivä onnistuneine ohjelmineen, toimittiin innokkaasti valtiollisten vaalien aikana naisedustuksen lisäämisen hyväksi sekä suunniteltiin, kunnallisvaaleja silmällä pitäen, yhteistoimintaa paikkakunnan muitten naisjärjestöjen kanssa.

Sodan puhjettua osaston jäsenet hakeutuivat eri tehtäviin, missä katsoivat parhaiten voivansa palvella yhteistä asiaa. Mutta osastokin tuki mahdollisuuksiensa mukaan ajan vaatimaa toimintaa. Osaston varoilla hankittiin lankoja, joista jäsenet kutoivat sukkaa y.m. rintamasotureille ja haavoittuneille järjestettiin virkistys-tilaisuus jouluna ja pääsiäisenä tarjoamalla heille kahvit. — Osasto pitänyt 9 kokousta, johtokunta yhden.

Puheenjohtaja opettaja Maiju Virtamo, sihteeri Rauha Louhimo.

12. Lappeenrannan osasto.

Raskas sota on painanut ja jatkuvasti painaa raskaan leimansa niin osaston kuin sen yksityisten jäsenten elämään: suuret pakolaisjoukot vaativat työtä, monet kodit ovat hävinneet ja rajan läheisyys asettaa elämälle rajoituksia. Osastolla ollut 6 kokousta ja yksi johtokunnan kokous. Naistenpäiväin viettoon valmistauduttiin, mutta siitä oli luovuttava. Osaston sihteeri lähettää tietonsa ennen vuosikokouksen pitämistä, sillä raskaat paikalliset olot ovat sitä viivyttäneet. Rivejä kuitenkin kootaan ja toimintaa aiotaan jatkaa.

Jäseniä 24. Puheenjohtaja kirjakauppias Siviä Ruotzi ja sihteeri opettaja Sanni Torvinen.

13. Lapinlahden osasto.

Tiedot puuttuvat.

14. Oulun osasto.

Toiminta on kuluneena vuotenakin kulkenut samoja raiteita kuin edellisinä, siihen saakka, kunnes kohtalok-

kaat tapahtumat lopettivat kaiken rauhallisen toiminnan ja kaikki työ oli kohdistettava armeijan varustamiseen ja evakuoitujen väestön avustamiseen. Niinpä jo loka-kuun alusta ryhtyivät osaston jäsenet — pääasiassa kukin kotonaan — valmistamaan vaatteita, joita ensimmäinen lähetys saapui Sotkamoon, joutuen parhaaksi sinne ensimmäisten pakolaisten saapuessa rajalta. Puheenjohtaja huolehti näiden töiden jakelusta ja tavarain lähettämisestä jakelupaikkoihin. Myöhemmin — sodan jatkuessa — ruvettiin valmistamaan Lottien töitä sotaväen varustamiseksi ja valmistettiin niitä 1.729 erilaista vaatekappaletta. Sitäpaitsi valmistettiin ja lähetettiin sotilaille 54 joulupakettia.

Osasto on pitänyt 14 kokousta, johtokunta on kokoonnutunut kaksi kertaa. Osaston lehti »Rasti» ilmestyi kahdesti. Vielä on yhteistoimin Valkonauhan kanssa järjestetty kaksi raittiusjuhlaa sotilaille. Suomalaisen Naisliiton puheenjohtaja on vierailut osastossa.

Jäseniä 46. Puheenjohtaja rouva Katri Heikkilä, sihteeri rouva Alma Hirvelä.

15. Porin osasto.

Osaston toiminta kuluneena vuotena on ollut monipuolista. Jäsenille on järjestetty kaksi ohjelmallista tilaisuutta, joista toinen esitelmätilaisuus; tehty retkiä ja tutustumiskäyntejä kolme, sekä alullepannuissa kunnallisvaalivalmisteluissa päästy niin pitkälle, että oli jo päätetty järjestää oma lista, kun vaalit siirrettiin.

Kun lokakuussa alkoi näkyä puutetta reserviläisperheiden keskuudessa, aloitettiin työ näitten hyväksi ja perustettiin yhteistoimin muitten paikkakunnan naisjärjestöjen kanssa reserviläisperheiden huoltotoimisto, joka sittemmin siirtyi Vapaan Huollon yhteyteen, mutta säilytti entisen työvoimansa, joina oli useita naisliittolaisia. — Osaston huoneustoon oli kahden viikon ajaksi siir-

retty erään evakuoidun sairaalan oppilaskoti, jonka jälkeen huoneusto luovutettiin 1 1/2 kk. ajaksi maksutta Huoltotoimiston käyttöön ja sen jälkeen se vuokrattiin muihin tarkoituksiin. — Osaston yhteydessä toimiva lukukerho on kokoontunut 4 kertaa. »Naisten Ääntä» on kannatettu tilaamalla osaston varoilla 10 vuosikertaa levitettäväksi. Valtion puolustuslainaobligatioita on merkitty 50.000 mk:n arvosta. Reserviläisperheiden avustamiseen on käytetty 2.021:10 mk. Osasto on kokoontunut 4 kertaa ja sen johtokunta 12 kertaa.

Jäseniä 111. Puheenjohtaja Hutti Ryhtä, sihteeri Helvi Niemelä.

16. Pudasjärven osasto.

Tämä kaukainen osasto on hiljalleen toiminut paikkakunnallaan, vaikka puheenjohtajan sairaaloisuuden vuoksi toiminta on ollut rajoitetumpaa. Ohjelmallisiin kokouksiin on kerääntynyt neljä kertaa, raittiusviikolla otettu osaa raittiusjuhlan järjestämiseen reserviläisille ja heidän perheilleen ja valtiollisten vaalien aikana työskennelty naisehdokkaan hyväksi. Lokakuussa perustettiin yhteinen ompeluseura muitten paikkakunnan naisjärjestöjen kanssa, joissa valmistettiin alusvaatteita reserviläisille ja heidän perheilleen sekä myöhemmin kaatuneitten omaisille. Osasto lahjoitti tämän ompeluseuran käytettäväksi 300 mk.

Jäseniä 10. Puheenjohtaja ja sihteeri rva Anna Aroma.

17. Raahen osasto.

Vilkaasti toimien alkoi tämäkin osasto toimintavuotensa. Kokouksissa, joita on ollut 8, johtokunnan kokouksia 2, on luettu aikakausilehdissä olleita kirjoituksia sekä keskusteltu niitten johdosta, samoin naisten osanotosta kunnallisiin ja valtiollisiin vaaleihin, perehdytty työvelvollisuuslakiin j.n.e.

Osaston loppuvuoden toiminta on jäänyt vähäiseksi jäsenten siirryttyä ajan vaatimiin tehtäviin. Osasto on lahjoittanut 1.000 mk reserviläisperheiden avustamiseen sekä merkinnyt puolustuslainaobligatioita 4.000 mk:n arvosta.

Jäseniä 20. Puheenjohtaja rva Aino Kempainen, sihteeri rva Martta Rautio.

18. Salon osasto.

Osasto toimi alkuvuoden entiseen tapaan, kokoontuen ompeluiltoihin jäsentensä koteihin, jolloin samalla käsitelti viralliset asiat ja siellä suoritettiin myös ohjelmaa. Tällaisia kokouksia on pidetty 13 ja niissä esitetty 6 selostusta tai esitelmää sekä luettu kirjallisuutta ja keskusteltu m.m. työvelvollisuuslaista, naisten osanotosta vaaleihin, jolloin m.m. valmistettiin yhteinen porvarillisten naisten lista j.n.e. Yhteistoimin muitten naisjärjestöjen kanssa järjestettiin onnistunut esitelmätilaisuus. Osasto on käynyt tervehtimässä kunnalliskodin hoidokkeja, tarjoten heille kahvit. »Naisten Ääntä» on tilattu 3 vuosikertaa levitettäväksi sekä lahjoitettu sen kannatusyhdistykselle 500 mk, Karjalan kannaksen siirtoväen avustamiseksi lahjoitettu 1.000 mk sekä Valtion puolustuslainaobligatioihin siirretty 10.000 mk.

Jäseniä 21. Puheenjohtaja lehtori Alma Vilpo, sihteeri rva Alice Ingrén.

19. Sortavalan osasto.

Puheenjohtaja ilmoittaa osaston jäsenten ja toimihenkilöitten olevan hajallaan ympäri maan ja vuosikokouksen pitämisen mahdottomaksi. Puheenjohtajana on toiminut lehtori Gunhild Jalo.

20. Suokkalan osasto.

Tiedot puuttuvat.

21. *Suonejoen osasto.*

Tiedot puuttuvat.

22. *Säämingin osasto.*

Tiedot puuttuvat.

23. *Tampereen osasto.*

Kuluneen toimintavuoden toiminta on jakautunut kahteen osaan: kevätkauteen, rauhanomaisten kehityspyrimysten merkeissä, ja syyskauteen, poikkeuksellisten olojen ja sodan merkeissä. Osasto on kokoontunut 11 kertaa, kokouksissa on pidetty 8 esitelmää, joitten johdosta keskusteltu, samoin kuin eräistä nykytärkeistä, naisia lähellä olevista kysymyksistä. Osaston yhteydessä on toiminut kaksi nuorisokerhoa, joissa on esitelmien ja keskustelun avulla perehdytty naisasiaan ja eräisiin sosiaalisiin kysymyksiin.

Yhteistoiminta muitten paikkakunnan naisjärjestöjen kanssa on jatkunut entisissä merkeissä: on järjestetty yhteinen naistenpäivä esitelmineen ja järjestöjen keskeinen esitelmätilaisuus sekä yhteisvoimin ylläpidetty naisten yömajaa. Vaalivalmisteluihin on osallistuttu ja siinä yhteydessä jaettu 100 kpl. »Naisten Äänen» vaalilomaketta sekä S. N. K. L:n Naisedustuskomitean lento-lehtistä. »Naisten Ääntä» on tilattu 178 vuosikertaa levitettäväksi. Reserviläisten omaisille lahjoitettu 1.000 mk ja kudottu sotilaille sukkaa, käsineitä y.m. sekä lähetetty useita satoja paketteja. On tehty alote Naisten työvalmiuskeskuksen perustamiseen ja osallistuttu sen työskentelyyn.

Puheenjohtaja rva Aili Kallio, sihteeri opettaja Irja Savolainen.

24. *Terijoen osasto.*

Tiedot puuttuvat.

25. Turun osasto.

Osaston toiminta on ollut edelleen hyvin hiljaista. Kokouksia on pidetty kaksi. Naisliittolaiset ovat työkennelleet kukin voimiensa ja mahdollisuuksiensa mukaan isänmaan puolustajien ja rajaseudun evakuoitujen hyväksi.

Jäseniä 16. Puheenjohtaja ja sihteeri johtaja Vivi Liljebäck.

26. Vaasan Suomalainen Naisklubi.

Laaja ja monipuolista työtä selostava vuosikertomus toteaa, että toimintavuoden alku niin Klubin kuin sen omistaman Talouskoulun elämässä kului vakiintuneeseen tapaan. Klubin kokoontuessa kodikkaisiin, viihtyisiin iltoihinsa pidettiin niissä esitelmiä, kuultiin laulua, soittoa ja lausuntaa. Talouskoulu opetti tavalliseen tapaan ja keväällä annettiin 59:lle kurssin suorittaneelle, syksyllä 56:lle päästötodistus. Mutta syyskausi, joka alkoi lokakuun alussa, toi muutoksen, sillä jo ensimmäisen kokouksen ohjelmassa oli esitettävä kirjelmiä väestösuojelusta y.m., joka pani aavistamaan raskasta aikaa.

Lokakuun puolivälistä suuntautuukin Klubin työ — käydyin keskustelun jälkeen — pääasiassa saniteettitarpeitten valmistamiseen ja käytettiin siihen Klubin varoja yli 78.000 mk. Työtä tehtiin päivä- ja iltaryhmissä. Sitäpaitsi kudottiin hankituista langoista käsineitä ja sukkaa. Yksityiset klubilaiset tekivät lahjoituksia, paitsi suoritettun työn muodossa, myös valmistettuna vaate-tavarana. Myöhemmin valmistivat klubilaiset sotasairaaloitten tarpeista 1.648 kappaletta erilaisia sairashoitovälineitä. Näitten lisäksi lähetettiin eräitten rajaseutujen Lotta Svärd-yhdistysten kautta ja myös suoraan rintamalle useita tusinoita sukka- ja käsinepareja sekä joukko pikkulasten vaatteita siirtolaisten ja reserviläisten lapsille.

Klubi osallistui puheenjohtajansa kautta yhteistoimintaan, jonka tarkoituksena oli majoittaa kaupunkiin siirrettävien pääkaupunkilaisten virastojen henkilökunta ja toimi sen puheenjohtaja tätä varten asetetun toimikunnan puheenjohtajana. Klubin toimintaa sodan aikana rajoitti osaksi se, että sen talo oli luovutettava kahden eri laboratorion käyttöön ja muihin majoitustarkoituksiin.

Klubi on lahjoittanut kiinteistövaroistaan 2.000 mk ilmatorjuntakeräykseen. Sen kiinteistöt ovat vain lievästi kärsineet sodan pommituksista. Valtion puolustuslaina-obligatioita on osasto lunastanut 25.000 mk:n arvosta ja sen hallussa oleva »Liesirahasto» 100.000 mk:n arvosta. Kirjaston kirjoihin on käytetty 2.000 mk ja kiinteistöä on korjattu 23.500 mk:lla.

Jäseniä 190. Puheenjohtaja op. Hilja Vestberg, sihteeri konttoristi Hildur Berggrén.

27. Vihdin osasto.

Osasto on pitänyt viisi kokousta, arvokasohjelmaisen iltaman rahavarojensa kartuttamiseksi sekä tehnyt retken kunnalliskotiin, jossa vanhuksille tarjottiin kahvit. Kunnallisvaalivalmisteluihin osallistuttiin ja suunniteltiin omaa naisten listaa, kunnes asia tunnetuista syistä raukesi.

Sodan aikana osallistui osasto Vihdin Vapaan Huollon keskuksen perustamiseen ja on jatkuvasti mukana sen toiminnassa. Jäsenet ovat voimiensa ja mahdollisuuksien mukaan avustaneet ajan vaatimissa tehtävissä.

Jäseniä 18. Puheenjohtaja rva Anna Aarni, sihteeri rouva Anna Front.

28. Viipurin osasto.

Tiedot puuttuvat.

Osastojen vuosikertomusten mukaan

_____ *Maija Suosalmi.*

Suomalainen Naisliitto.

28 paikallisosastoa.

Keskushallitus Helsingissä.

Puheenjohtajan osoite Runeberginkatu 56 B.

Sihteerin » Vyökatu 2 B., h. 15.

Rahastonhoitajan » Kasarminkatu 12 A.

Sääntöjä saatavana à 2 mk.

NAISTEN ÄÄNI

Suomen naiset! Tukekaa tilauksin, ilmoituksin ja lahjoituksin maamme ainoaa puolueettonta naisasialehteä. Se puoltaa naisten yhteiskunnallisia oikeuksia ja tuo kuuluville naisten mielipiteitä päivänkysymyksistä tarjoten sen ohella monenlaista muutakin kiinnostavaa lukemista.

Tilaushinta 40 mk vuodessa ($\frac{1}{2}$ v. 25 mk).

Toimituksen ja konttorin os.

Köydenpunojank. 7 B, puh. 36 432.

Tilattavissa myös postista ja kirjakaupoista.

Kunnallisvaalit lähestyvät!

Joulukuussa pannaan toimeen v:sta 1939 siirretyt kunnallisvaalit. Yhteinen etu vaatii myös naisten kokemusten entistä tarmokkaampaa hyväksikäyttöä kunnallisessa elämässä.

Hankkikaa puolueettomalla pohjalla toimivan *Suomen Naisten Kansallisliiton naisedustuskomitean* julkaisema opasvihkonen

Helle Kannila: Naiset ja kunnallisvaalit.

Se sisältää kaikki tarvittavat tiedot kunnallisvaaleja koskevista säädöksistä sekä hyviä käytännöllisiä ohjeita siitä, miten ehdokaslistat laaditaan j. n. e. Vihkosen turvin on tottumattomankin helppo ryhtyä toimiin naisten edustuksen lisäämiseksi kotikuntansa valtuustossa. Hinta 5 mk kpl (ostettaessa kerralla väh. 5, 4 mk). Tilattavissa komitean rahastonhoitajalta, os. rva Elin Husgafvel, Helsinki, Vironk. 10 B.

Suunnitellessanne vaalivalmisteluja eri paikkakunnilla, asettukaa propaganda-aineiston y. m. saamiseksi yhteyteen Naisedustuskomitean kanssa; puheenjohtajan os. Helsinki, Tempelik. 12, as. 19.

